

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM-ÖĞRETİM KOORDİNATÖRLÜĞÜ

**BOLOGNA SÜRECİNDE
ÖĞRENME ÇIKTILARI HAZIRLAMA VE
ÖĞRENCİ İŞ YÜKÜ HESAPLAMA KILAVUZU**

**Hazırlayan: Doç. Dr. Ergin Erginer
Kurum Eğitim-Öğretim Koordinatörü**

Haziran, 2025

Bologna Bizi Neye ya da Nereye Bağlar ve Sorumlu Tutar?

Global eğitimin gereği olarak, eğitimde uluslararasılaşma kültürlerarası etkileşim, dijital çağa uyum, kalkınmış ve gelişmiş ülkelerin eğitim sistemlerinden beslenme, küçülen dünyada büyüyen bilgi alışverişine entegre olabilme gibi bakış açıları, yükseköğretim öğretim programlarını denencel ve dinamik tutmaya itmektedir. Bu güç öğretim programlarını yerel ve evrensel düzeyde sürekli geliştirmeyi zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda dünyadaki bazı kalkınma ve eğitim kuruluşları, Örneğin OECD, UNESCO, WORLD SAVVY gibi, dünyadaki ülkelerin eğitimlerini daha nitelikli hale getirebilmeleri için kılavuzluk etmektedirler. Bu kılavuzluk zaman zaman neoliberal politikaların yarıştırmacı bir sistemle hareket etmesi nedeniyle eleştirilse de evrensel değerler yerel değerlerle iyi özdeşleştirildiğinde eğitim sistemlerinde optimal düzeyde iyileştirmeler sağlayabilmektedir.

Uluslar Arası Kuruluşlar ve Öğrenme Perspektifleri

OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)
Çıktı: Örneğin **PISA** (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı)

UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu)
Çıktı: Küresel Vatandaşlık Eğitimi Temel Öğrenen Kazanımları
Küresel Yeterlilik Çerçevesi

WORLD SAVVY (Dünya Küresel Bilgelik/Yetkinlik Örgütü)
Çıktı: Karmaşık bir dünyada yol almak için temel beceriler
eğitimi

Kavramsal olarak bu kuruluşların neden olmak istedikleri davranışsal sonuçlar aşağıdaki amaçlarla şekillenmektedir:

- Küresel yetkinliğin boyutları yerel, küresel ve kültürlerarası konularda farkındalık. Bilgi, tutum, beceri ve değerler açısından küresel ve kültürlerarası sorunları anlamlandırma. Kültürler arasında açık, uygun ve etkili etkileşimlerde bulunma.
- Başkalarının bakış açılarını ve dünya görüşlerini anlamak ve takdir etmek. İnsan onuruna ve çeşitliliğe değer verme.
- Bilgiyi değerlendirme, argümanlarını formüle etme, karmaşık durumları veya sorunları açıklayabilme. Çoklu bakış açılarını tanımlama ve analiz etme. İletişimdeki farklılıkları anlama. Etkin dinlemeyi becerebilme. Önyargılardan uzak eylemleri ve sonuçlarını objektif olarak değerlendirebilme.

- Refah ve sürdürülebilir kalkınma için kolektif eylemde bulunmak. Girişimci ve grupla çalışmaya uygun olma.

Bologna Süreci Öğretime Yüklenen Anlamlar

Öğretime İlişkin Temel Gerekçe ve Kullanmamız Gereken Öğretimsel Stratejiler

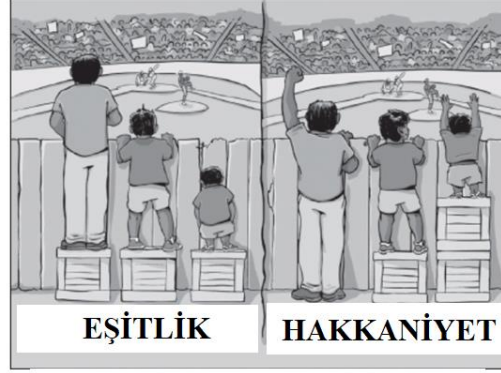
Bologna sürecinde eğitim kurumlarında görev yapan her bireyin öğretmenlik mesleğini icra etmek durumunda olduğu varsayılmaktadır. Bu durum akademisyenlerce bilim icra etmenin öğretimsel süreçler içinde yeterli olacağı inancıyla kabul görmemesi nedeniyle, genellikle eğitim açısından kaotik süreçlere evrilmektedir. Fakat bunun yanında pedagoji bilimi bilmek ve öğretebilmenin birbirlerinden çok farklı yapılar olduğuna ilişkin kanıtlar sunmaktadır.

Akademisyenin Öğreticiliği Kabul Düzeyi ve Sahip Olduğu Mitler

- Akademisyen alanındaki bilgileri en kapsamlı, en iyi bilen ve en iyi yorumlayandır. İyi bilen iyi de öğretir. **İyi bilen iyi öğretir mi?**
- Öğretmenlik ya da öğretim bilgi aktarma/ bilgilendirme işidir. Bu nedenle de yaygın kullanım alanı «ders anlatmak» olarak ifade edilir. **Öğretmek sadece bilgi aktarmak mıdır?**
- Öğretirken etkinlikler yapmak zaman kaybına neden olur ve daha az bilgi aktarılır. **Bilgi sadece öğretmen aktardığında öğrenebilecek bir şey midir? Aktarılan bilginin ya da çok fazla aktarılan bilginin öğrenciye entelektüel farkındalık kazandırma ihtimali kesinlik içerir mi?**
- Üniversite öğrencileri çocuk değildir, onlar yetişkindirler. **Yetişkin olmak belli bir yaşa gelmek midir?**
- Eğlenerek ve oyun yoluyla öğrenme çocuklara özgü bir şeydir. **Yetişkinler eğlenerek ve oyun yoluyla öğrenemezler mi?**
- Öğretim materyali oyuncaktır. **Oyuncak nedir? Öğretim materyali nedir?**

1. Dünyadaki önemli eğitim çevrelerinde iyi bilinen ve çok sık tekrarlanan “Becoming a good teacher does not come that easily!” (İyi bir öğretmen olmak o kadar da kolay değil!) cümlesi, öğretim süreçlerinin içinde olan herkesi, öğrencilerinin daha sağlıklı gelişim gösterebilmeleri için daha duyarlı olmaya davet etmektedir.
2. Öğrencilerimizin öğrenmeye yükledikleri anlamlarla bizim öğrenmeye yüklediğimiz anlamaların eşit olmadığını bilmeli ve onların zihinlerinde kavram yanılgıları, bilişsel ve duyuşsal travmalar yaratmamalıyız. Ezberlemelerine değil düşünme, akıl yürütme, yorumlama ve değerlendirme becerilerini geliştirmeye çalışmalıyız. Öğrencilerimizin öğrenmeye yükledikleri anlamların farkında değilsek öğretemeyiz.
3. Uluslararasılaşma bağlamında, kültürler ve disiplinler arası eğitim yaklaşımlarını kullanmalı, teknolojik gelişmelere uyumlu bir dünya vatandaşı yetiştirmeliyiz.

4. Eğitimi bireysel farklara göre dizayn etmeye çalışmalı, sınıftaki özel yeteneklere biz de ilgili olmalı ve sınıfımızdaki cevherleri keşfetmeliyiz. Onları ilgi ve istidatları doğrultusunda yönlendirmeliyiz.
5. Eşitlikçi ve hakkaniyetli davranmalıyız.

Kaynak: Interaction Institute for Social Change,
Çizim: Angus Maguire

6. Öğrencilerimize kıyaslamacı ve yarıştırmacı değil onların özdenetim becerisi geliştirmeli, sorumluluk vermeli ve kendi kendilerini yönetmelerine rehberlik etmeliyiz.

Kazandırmamız Gereken Somut Davranışlar Neler Olmalıdır?

Akademisyen veya öğretmenler için aşağıdaki temel beceriler, onların öğrencilerinin öğrenmelerini kılavuzlamaları için uğraşacakları temel davranışsal ölçütler olabilir:

- Sorun çözme ve karar alma süreçlerinde farklı bakış açılarını anlamayı ve uygulamayı öğrenme.
- Empatik ve dayanışmacı olma.
- Keşif ve kanıtlara dayalı görüşler oluşturabilme.
- Sürekli öğrenme ve düşünme sürecine bağlı kalabilme.
- Ortak sorumluluk üstlenime ve işbirlikçi eylemlerde bulunabilme.
- Bilgiyi paylaşma, tartışma ve sorgulamaya meyletme.
- Sorumluluk alma, koordine etme, grupla çalışma ve işbirlikçi eylemlere dönük olma.
- Eleştirel ve sorgulayıcı düşünme ile problem çözme süreçlerine yaratıcılığıyla katkı getirme.
- Birden fazla dilde iletişim kurabilme.
- Farklı görüşlere açık, eleştiriye dayanıklı olabilme.

Pratikte Yapmamız Gerekenler

Bologna Süreci kapsamında, yükseköğretim kurumlarından eğitim-öğretim programlarının öğrenme çıktılarını tanımlaması ve AKTS'lerini (Avrupa Kredi Transfer Sistemi) hesaplamaları beklenmektedir. Buna göre üniversitelerde eğitim-öğretim veren bütün programların;

- Ders öğrenme çıktılarına ulaşabilmek için gerekli iş yükünü ve AKTS'lerini hesaplamaları,
- Evrensel dünya vatandaşı olmak adına nasıl bir mezun profili amaçladıklarını göstergeleyen “Öğretim Programın Amaçları”nı bilşsel, duyuşsal ve motor beceriler açısından ifade etmeleri,
- Eğitim amaçlarına ulaşabilmek için mezunların ne tür yetkinliklere sahip olmaları gerektiği kanıtlayacak Program Çıktılarını (Bölüm Öğrenme Çıktıları) belirlemeleri,
- Belirlenen program çıktılarına ulaşmak için hangi derslerin verilmesi gerektiğine karar vermeleri,
- Eğitim-Öğretim Planlarında yer alan/alacak her bir ders için “Ders Öğrenme Çıktıları”nı yazmaları,
- Ders Öğrenme Çıktıları ile Program Çıktıları’nı ilişkilendirmeleri,
- Her ders için öğrenme çıktılarının gerçekleşmesi sağlayabilecek ders öğretim planları hazırlamaları,
- Ders öğrenme çıktılarını dikkate alarak belirtilen formata uygun AKTS formlarını Türkçe ve İngilizce olarak hazırlamaları ve bunu öğrencileri ve dünyadaki tüm öğretici ve öğrencilerle web üzerinden paylaşmaları gerekmektedir.

Öğrenme Çıktıları Nasıl Yazılmalıdır?

- Öğrenme çıktıları dersin kavram dağarcığını (bilgi, olgu, sembol, formül, ilke, kural, soyutlama vb.), yani içeriğini kapsayacak netlikte olmalıdır. Çıktılar öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştıracak sadelikte ve öğrenmeyi birbiri

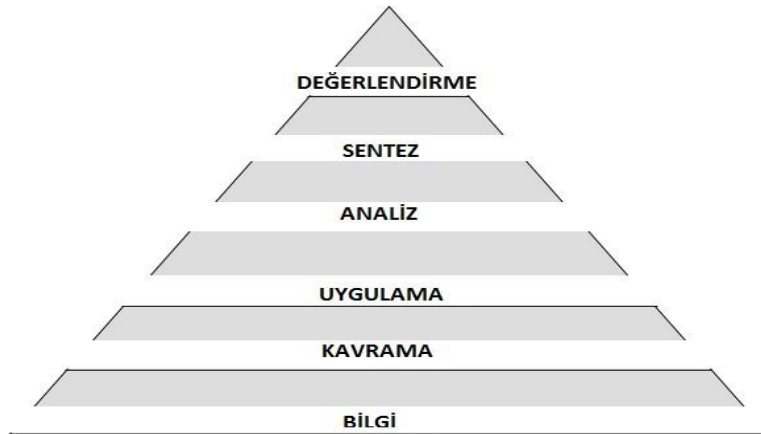
üzerine yapılandırıp inşa edebilecek karakterde ele alınmalıdır. Öğrenci öğrenme düzeyleri ve hazırbulunuşluklarına uymayan çıktılara yer verilmemeli, öğrenme somuttan soyuta ve yaratıcı problem çözmeye doru ilerlemelidir.

- Her şeyden önce öğrenme çıktıları öğreticinin değil öğrencinin yapacaklarıdır. Kullanılan ya da tercih edilen ifade ne olursa olsun (hedef, amaç, davranış, kazanım, öğrenme çıktısı) durum değişmemektedir. Sonuç öğrencilerin bilişsel olarak zihinlerinde bir kavramsal alt yapı oluşturmalarına, öğrendikleri ile ilgili duyuşsal bir beğeni, onay ya da benimseme yaşamalarına ve psikomotor olarak da öğrendiklerini yaşamlarında kullanmaya neden olmalıdır. Sözün özü hedeflenen öğrenme çıktıları öğrencinin hem aklına, hem gönlüne, hem de bedenine hitap etmeli ve onların öğrenme sitemlerinde bir travma ya da olumsuz yük oluşturmamalıdır.
- Öğrenme çıktılarının somut öğrenmen ve yaşantılara neden olması, gözlenebilir ve ölçülebilir nitelikler taşıması, gerçekleştiğinde öğrenciyi düşünmeye ve yaratıcığa teşvik etmesi gerekmektedir. Öğrenme çıktıları öyle iyi düşünülmelidir ki, sonuçta öğrenci öğrendiklerini yaşantısına mal edebilmeli ve problemlerinin çözümünde kullanabilmeli ve deneyimlerine aktarabilmelidir.
- Öğrenme ve düşünme süreçlerini ilgilendiren ve somut davranışa işaret etmeyen algılama, bilme, anlama gibi ifadelerden öğrenme çıktılarını yazarken kaçınılmalıdır. Böyle durumlarda, örneğin kavrayabilme gibi bir amaçla ifade edilen öğrenme çıktısının öğrencinin somut öğrenmelerine işaret eden öğrenme ürünleriyle (örnek verme, özet çıkarma, kendi özgün yorumunu yapma gibi) desteklenmesi gerekmektedir.
- Konu başlıkları öğrenme çıktısı olamazlar.
- Öğrenme çıktıları yazılırken dersin bilim alınan uygun hedef taksonomilerinden yararlanılmalıdır.

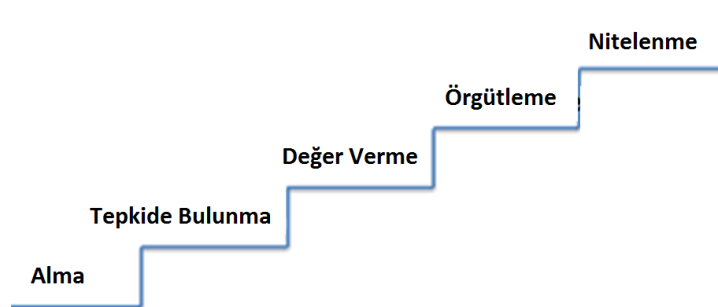
Öğrenme Çıktılarındaki Hiyerarşik Düzen ve Bilişsel Duyuşsal ve Psikomotor Öğrenmeler Açısından Dünya Çapında En Çok Kullanılan Hedef Taksonomilerine Örnekler

Hedef taksonomilerinin anlamı eğitimciler için öğrencinin öğrenme özelliği ve düzeyi hakkında fikir veren temel gösterge alanlarıdır. Bu şekilde öğrenme çıktıları da dizayn edilmiş olurlar. Hedef taksonomileri, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenmeleri öğrenme düzelerine göre somutta soyuta biçimlendiren, öğrencinin öğrenmeye hazırbulunuşluğuna göre tasarlanmış ve öğretici açısından öğretimdeki sırayı yine somuttan soyuta şekillendiren yapılardır.

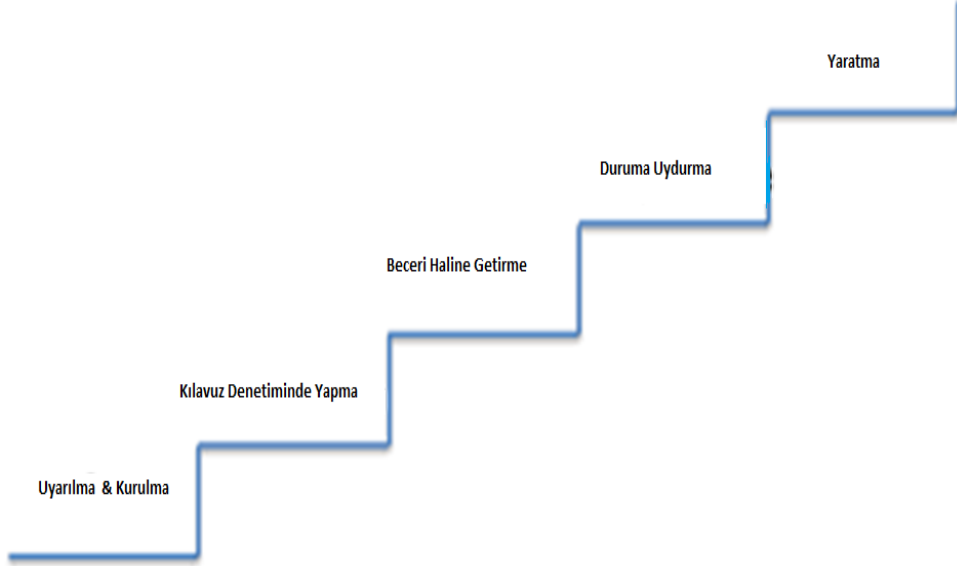
Bilişsel Alan Hedef (Bloom) Taksonomisi

Duyuşsal Alan Hedef (Krathwohl) Taksonomisi

Psikomor Alan Hedef (Simpson) Taksonomisi

Öğrenme Çıktıları Yazarken Nerede Hata Yapmış Oluruz?

Öğrenme çıktısı ifadesi öğrenci davranışına dönük ifade edilmelidir. Öğretmenin yapacakları öğrenme çıktısı ifadesi olamazlar. Konu başlığı ya da bir kavram listesi öğrenme çıktısı özelliği taşımazlar. Öğrenme çıktılarının öğrencilerin öğrenmelerini kolayca değerlendirebilecek nitelikte gözlenebilir ve ölçülebilir olmaları da gerekir. Göreceli olarak bu kural yaratıcılık eğitimi ve soyut düşünme becerilerinin geliştirilmesine dönük özel eğitimlerde zaman zaman göz ardı edilebilir.

Doğru Örnekler

Dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler:

- Bir ülkenin demokratikleşme ölçütlerini sayabilirler.
- İstanbul Türkçesine uygun olarak kapalı e ve açık e sesini ayırdedebilirler.

Yanlış Örnekler

- Cümleyi öğelerine ayırma prensiplerini öğretebilme. **(öğretmenin yapacağı ifade edilmiş)**
- Swot analizini anlama **(öğrenmeyi bağlayan ifade, öğrencinin öğrenmesine ilişkin somut davranışsal gösterge yok)**
- Hücrenin temel özellikleri **(Konu ve kavram özelliği taşıyor, davranış belli değil)**
- Kurbağanın iç organlarının incelenmesi **(eğitim durumu/ öğretimsel bir ifade)**

Öğrenci İş Yüğü Nasıl Hesaplanır?

İş yüğü, öğrencinin öğrenme çıktılarına ulaşabilmek için dersle ilgili yaptığı çalışmaları (okuma, araştırma, deney, ödev, sınav vb.) ifade eder. AKTS, bir akademik kredi denklik sistemi olup, temel amacı farklı ülkelerin eğitim kurumlarında öğrenim gören değişim öğrencilerinin aldıkları derslerin sonuçlarının olabildiğince adil bir biçimde ilgili kurumlarca karşılıklı olarak tanınmasını sağlamaktır. Ders kredileri öğrenci iş yüküne dayalı olarak belirlenir.

- 1 AKTS kredisi 30 iş yüküdür. Bu yük 30'dan fazla olmaz. Örneğin 2 AKTS'lik ders için $30 \times 2 = 60$ iş yükü hesaplanır. 3 AKTS için de hesaplama kuralı değişmez. Bu durumda 3 AKTS'lik ders için $30 \times 3 = 90$ iş yükü hesaplanır.
- Ders saatleri aynı olan derslerin AKTS'leri farklı olabilir. Hesaplama yapılırken ders saatinin rakamsal değerine değil AKTS'nin rakamsal değerine bakılır ve her AKTS değeri 30'la çarpılarak iş yükü bulunur.
- AKTS verisi tam sayı olarak yazılmalıdır. Küsuratlı açıklamalar yerinde olmaz.
- Ortak derslerin AKTS'si farklı olamaz.
- Kredisiz dersler de dahil, bitirme tezi, danışmanlık gibi uygulamalı çalışmalara da AKTS verilmesi gerekir.
- Uygulama ders saatleri de, teorik ders saatleri gibi iş yükü hesabına katılmalıdır.
- İş yükü hesabı ders öğretim planı ile ilgili olan tüm etkinlikleri içermelidir.

EK: Taksonomilere Göre Öğrenme Ürünleri: Filimsi ve Eylemler

(Alınan Kaynak Kitap: Erginer, E. Öğretim ilke ve yöntemleri, Pegem Akademi, Ankara.)

Bilişsel Alan Öğrenme Ürünleri ve Analizi

Öğrencinin Hangi Düzeyde Öğrenmekte Olduğunu Nasıl Anlarız?

Bilgi Basamağı:

- Hatırlar
- Tanımlar
- Belirler
- Tarif eder
- Söyler (anlatır)
- Betimler
- Listeler
- Eşleştirir
- İsimlendirir
- Kopya eder
- Seçer
- Bildirir
- Belirtir
- Tayin eder
- Sıralar
- İfade eder

Kavrama Basamağı:

Dönüştürür/ Çevirir
Gerekçe belirler
Savunur
Ayırt eder
Tahmin eder
Nakleder
Açıklar
Kestirimde bulunur
İzah eder
Anlatır
Bilgilendirir
Genelleştirir
Transfer eder/ geçirir
Örnek verir
Anlam çıkarır
Sonuç çıkarır
Başka sözcüklerle ifade eder
Kendi cümleleriyle ifade der
Yeniden yazar
Özetler

Uygulama Basamağı (Bilişsel Yaşantılandırma):

Bütünüyle değiştirir
Değişikliğe uğratar
Hesaplar
İlave eder/ ekler
Kanıtlar
İspat eder
Gösterir
Keşfeder
Ortaya çıkarır
Oluşturur
İşletir
Kullanır
Nitelendirir
Yönetir
Uygular
Çözer
Hazırlar
Düzenler
... e benzetir
Donatır
Yapar/ eder
Yol açar
Neden olur
Meydana getirir
Anlatır nakleder
Tekrarlar/ yineler
İlgı kurar

Halleder
Yararlanır
Yardım eder
Yararlı
hale getirir
Üretir

Analiz Basamağı:

Parçalar
Bozar
Böler
Dağıtır
Ayırır
Ayrıştırır
Grafikle/ şemayla/
diyagramla gösterir
Çizerek anlatır
Ayırt eder ve seçer
Farklılaştırır
Fark gözetir/ ayrı tutar
Tanılar/ teşhis eder
Özdeşleştirir
Örnekler

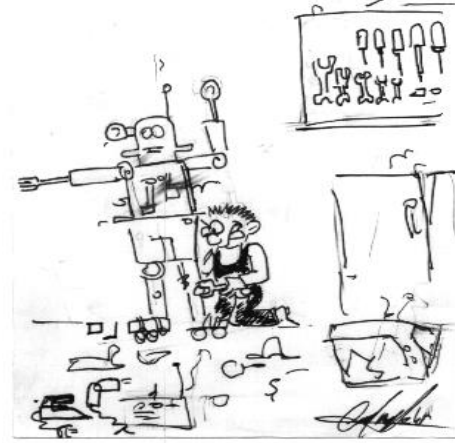

Resimler
Sebep-sonuç ilişkisi çıkarır
Tarif eder
Anlam çıkarır
Sonuç çıkarır
Taslağını çıkarır
Ana hatlarını belirler
İsabet eder
İsabet ettirir
... ya işaret eder/ gösterir
... yı işaret eder/ gösterir

Anlatır
Nakleder
İlişki kurar
İlgili bulur
Seçer
Çözüm yolu arar/ bulur
Bölmelere/
gruplara/ sınıflara ayırır
İlave eder
Çoğaltır
Bağlantı kurar ve sağlar

Sentez Basamağı:

Sınıflandırır
Vasıflandırır
Kategorize eder
Birleştirir
Birleşir
Özgün bir kompozisyon/ şiir yazar
Beste yapar
Yaratır
Meydana getirir
Tasarlar
Palanlara
Düzenler/ tertipler
Desenler
Dizayn eder
Tasarımlar
Çözüm yolu bulur/ yaratır
Hazırlar
Proje haline getirir
Organize eder/ Örgütler
Yeniden düzenler
Gözden geçirir
Kontrol eder
Üretir
Açıklar
İzah eder/ anlatır
Tekrarlar/ yineler
Nitelendirir
Değiştirir/ değişikliğe uğratır
Yeniden yazar

Özetler
Sebep-sonuç ilişkisini kullanır
Yönetir
Yönlendirir
Bahis konusu eder
Not eder/ kaydeder
Rapor der
Hazırlar
İlave eder/ ekler/ çoğaltır
Tamamlar/ bütünleştirir
Dikte eder
Önerir/ teklif eder
Tercih eder
Seçer

Değerlendirme Basamağı:

Değer biçer
... ile karşılaştırır
Sonuçlandırır
Sonuç çıkarır
Karar verir
Çelişkileri bulur/ gösterir
Farkı/ farklıyı bulur/ gösterir
Eşini bulur gösterir
Benzerini bulur/ gösterir
Karşıtını bulur gösterir
Yanlış ve hataları bulur/ gösterir
Yargılar/ hüküm verir
Önemini vurgular
Birleştirir
İlave eder/ekler
Tamamlar/ bütünleştirir
Nitelendirir
Bir fikri besler/ pekiştirir
Savunur/ destekler /arka çıkar/ sahiplenir

Farka dikkat eder
Fark gözetir
Gerekçe koyar/ gösterir
Serbestçe kullanır
Çevirir/ dönüştürür/ tercüme eder/ bir dilden diğerine aktarır
Fırsat yaratır
Kılavuzluk eder/ yardım eder/ rehber olur
Yorumlar
Eleştirir/ tenkit eder
Sorgular
Kanıtlar/ doğrular teyit eder
Tarif eder/ betimler/ tasvir eder
Teşhis eder
Yaratır
Mecaz düşünceleri anlar
Ölçüt/ kriter koyar
Anlam çıkarır

Duyuşsal Alan Öğrenme Ürünleri ve Analizi

Alma Basamağı:

Farkındadır
Duyarlıdır
Almaya açıktır
Dikkatlidir/ dikkat eder
Seçmeye açıktır/ seçicidir
İsteklidir
Kulak verir
Uyanıktır
İlgi duyar
İdrak eder
İzlemeye açıktır/ izler
Sormaya/ sorgulamaya açıktır
Merak eder/ merak duyar
Tercihe açıktır/ tercih eder
Duygularını ifade eder/ tarif eder/ betimler
Duygularını açar/ açılır
Takip eder/ İlgisini odaklar
Saygı duyar/ Sevgi duyar
Naziktir
(Duyguları) Algılar/ anlar
(Duyguları) Anlamaya çabalar
Arz eder/ diler
Heves eder
Hoşgörülüdür/ makuldür/ anlayışlıdır
Yönelir /'ya meyillidir/ meyleder
Görev (sorumluluk) almaya açıktır
Açık fikirlidir

Tepkide Bulunma Basamağı:

Duygulara karşılık verir
Onaylar/ tasdikler
Duygularını bildirir
.....'ya duygularıyla katkı sağlar (duygudaşlık)
İstekliliğini bildirir

Alışmaya başlar/ yakınlık duyar
Kabul eder
Esnektir (negatif bir anlam yüklenmemelidir)
İstekleri kesinleşir ve netleşir
Benimser
Anlam verir
Etiketler
Görev ve sorumluluk alır
İnanır
İtaat vardır
Söz dinler/ Söylenilenlere karşı çıkmaz
Duygularına güvenir/ güven gelir
Tatminkarlık (başlar)
Öğrenmeye çabalar
Seçicidir ve seçer
Duygularını dile getirir/ sunar
Duygularında tekrarlar vardır
Duygularını ifadelendirir (özetler)
Duygularını farklı ifadelerle anlatır
Duygularını nakleder
İçini döker/ boşaltır
Tercih eder
Katılır
Duygularıyla katkı getirir
Duygusal yardıma hazırdır

Değer Verme Basamağı:

Takdir eder
Kabullenir
Önemser/ ciddiye alır/ ağırlık verir
Tercih eder
Katkı getirir
Paylaşır
İstismar etmez
Niyet eder
Haz duyar
İşe yarardır
Özdeşleştirir
Bakış/ görüş açısı geliştirir
Savunur
Korur
Manevi destek olur
Pes etmez/ bırakmaz
Taraftırdır
Benimser/ sahiplenir
Kararlıdır/ karar verir
Tutarlıdır
Doğrular/ gerçekler
Değer verir
Gönüllüdür
Sayar/ saygı duyar
Üstün tutar
İlgi/ heves/ heyecan uyandırır
Demokratiktir

Başkalarının sözlerine değer verir
Uyumludur
Özür diler
Geleceğe yönelik niyetleri vardır
Teklif eder
Duygularıyla (....o....) role girer/ rol yapar/ oynar
Duygularını ayırabilir
Öz eleştiri yapar
Dürüsttür
Affedicidir
Etkiler
Meşgul olur/ ilgilenir
Bağdaştırır
Objektif duygularla hareket eder/ kontrollüdür
İkna eder
(İşine) düşkündür
(Doğaya/ insana/’ya vb.) aşık olur
Grup kurar (duygusal liderlik vardır)
Duygusal sorunlara çözüm arar/ Müdahale eder
Tepki verir (Yanlışlara uyarıda bulunur)
Duygusal yanlış eğilimlere tepki koyabilir
Kendini cezalandırabilir (duygusal sorunları çözme becerisi)
Değer kazandırır
Barıştıracıdır
Duygusal katılım vardır

Örgütlenme Basamağı

Fikirlerini sistemli olarak sunar/ fikir beyan eder/ takdim eder
Savunur
Sadıktır/ sözünün eridir/ bağlı kalır
Etkileme gücü fazladır
Aranje eder (Duygularını kompoze eder/ dile getirir/ ör. şiire döker)
İsrar vardır/ direnir
Alışır/ adet edinir
Duygularını denetler
Eylemseldir (Örneğin bir parti üyesidir)
Kuralcıdır
Tatbik eder/ uygular/ hayata geçirir
Prensiplidir ve taviz vermez
İlkeli hareket eder
Disiplinlidir
Kanıtlayıcıdır
Ayrıntılara değer verir
Dış etkenlerden korunur
Mazur görebilir
Orijinal zevk ve tercihleri vardır
Güven verir
Korur
Grup içinde çalışır (Genellikle lider ya da vazgeçilmez üyedir)
Atılgan ve girişimcidir
Değişikliğe açıktır
Duyguları teşhis eder
Yönlendirir (Çevresindeki bireyleri kendine çeker ve sürükler)
Vazgeçilmez değer yargıları vardır

Uyumlulaştırır
Kendine bağlar/ bağlanır
Fikirleri kaynaştırır ve kullanışlı hale getirir
Kararlılıkla örgütler
Hakkını arar ve sahiplenir
Hassastır
İnce/ nazik ve nazenindir/ (İncinebilir)
Empatiktir
İdealisttir
Ön yargılardan arınıktır

Nitelenme Basamağı:

İdealisttir
Karakterize eder/ Kişiliğiyle bütünleştirir
Alışkanlık haline getirir
Bir dünya görüşüne sahiptir
Geleceği görür/ kestirir
Adanmıştır
Haksızlığa tahammül demez ve tepki verir
Tutarsız tutumları ayırır
Milliyetçi değil evrenseldir (İnsana insan olduğu için önem verir)
İcracıdır (Tutumlarını rahatlıkla eyleme döker) / Tutuk değildir
Estetiktir
Etkileyicidir/ etkiler/ etkisinde bırakır
Güvenilirdir/ güven duygusu verir
Girişimcidir/ Eylemseldir
Yeni duygusal formlar oluşturur/ duygularına biçim verir
Kanaatkardır
Serbest ve özgürce çalışır
Güçlü sezileri vardır/ hata ve yanlışları yakalar
Otoriterdir
Karar vericidir/ kendine güvenir
Sebat eder
Sabırlıdır
Yaratıcıdır
Kendini bilir
Kendini (İşine vb.) verir
Kendini iyi tanır
Sorgular
Duyguları iyi etüt eder
Kendine pay çıkarır/ ders alır
Hüküm verir/ yargılar
Sözünü geçirir/ kendini dinletir
Karşısındakini kendine alıştıırır
Alanının ustasıdır (Alanıyla ilgili güçlü sezileri ve geliştirdiği tutumlar vardır)
Eğitici ve modeldir
Mantıklıdır/ akıl yürütür
Eleştiriye açıktır
Eleştiriye dayanıklıdır
Karizmatiktir (Güçlü ve etkileyici liderlik özellikleri vardır)
Tasdik eder/ onaylar/ Teyit eder
Septiktir (şüphelerini karar vermede iyi kullanır)
Prensiplidir (hayatında uyguladığı güçlü ilkeleri vardır)

Özgündür ve yaratıcıdır
Fark gözetir
Sonucunu önceden kestirebilir (duygusal kontrol vardır)
Fanatiktir (Eğitsel anlamı vurgulanmaktadır)
Arkasından sürükleyicidir
Yönlendiricidir
Mükemmeliyetçidir/ kolay beğenmez
Yeni ve değişik olanın peşinde gider

Psiko-motor Alan Öğrenme Ürünleri ve Analizi

Uyarılma:

Algılar
Farkeder, sezer
İdrak eder
Uyarılır
Bedensel olarak (Bedenine yakın) hisseder
İrkilir
Bağımlı (elinde olmadan) hareket eder (harekette stres vardır)
Hareketi tanırlar, tarif eder
Hareketi teşhis eder
Hareketle bağlantı kurar (olay, durum, birey- hareket)

Kurulma:

Bedensel tepki verir
Hareketi belirler, tespit eder
Hareketi seçer
Harekete hazırdır
Harekete yol açar
Hareketi bir şekle sokar (tanırlar)
Bir hareketi diğerinden ayırır
Harekete yeltenir, girişir
Hareketi izler, gözlemler
Hareketi taklit eder
Vücudunu harekete geçirir (Kıvılda vb.)
Bedensel kavrayış vardır (Vücudunu hareketin gerektirdiği şekle sokar)
Harekete meyleder
İlk sıçrayış
Vücudunu hazırlar (Vücudunu ısıtır)
Taklit eder
Vücudunu geriye döndürür
Hareketi sergiler, gösterir
Hareketinde serbesti başlamıştır (Vücut rahatlar ve stresten dolayı sınırlandırılmaz)
Yazar (Oldukça ilkeldir)
Kayıt eder
Amatörce okur

Kılavuz Denetiminde Yapma:

Hareketi birisinin rehberliğinde yapar
Taklidini yapar
Harekete geçer
Analitik gözlemleri vardır ve harekete çabuk adapte olur
Hareketi yapmayı dener

Hareketi model alır
Hareketi tekrarlar
Harekete uyum sağlar ve birlikte yapar
Harekete örnek verir
Kullanır
Vücudunu hazırlar (Vücudunu ısıttır)
Hareketi benzetir
Bedenini toplar
Hareketleri tertip eder
Kuvvet kullanır
Vücudunu gevşetir
Vücudunu durdurur
Serbest okur
Yazar (yazı)

*Kılavuz denetiminde;
Ölçer
Prova eder ve kopya ederek kullanır
Biçimlendirir, şekillendirir
Taslağını çizer
Çizer
Sürer
Elle hareket ettirir
Kullanır
Monte eder
Takar
Saplar, çakar
Kurur
İnşa eder
Söker, parçalara ayırır, böler
Tutar
Bağlar
Tutturur
İliştirir
Ekler
Tamir eder, onarır, düzeltir
Hazırlar
Düzenler
Değişik materyaller kullanarak süsler
Ayarlar
Çeker,
Öğütür, ovar, sürter (buğday, haşhaş vb.)
Döver (sarımsak vb.)
Biler (bıçak vb.)
Eler (Un)
Karıştırır
Çalıştırır, hareket ettirir, işletir
Yoğurur
Taşır
Kaldırır

Mekanikleşme ve Beceri Haline Getirme:
Kendi kendine yapar, becerir

Hareketi her defasında doğru olarak tekrarlar
Cesaretle hareketi uygular
Hareketi alışkanlıkla sürdürür
Uyumlu hareket eder (Hareket kompozisyonunu bozmaz)
Otomatik icra ediş
Hareketi güvenle hallediş
Hareketi kusursuz icra ediş, yanılmayış
Hareketi pratiğe döker
Hareketi süresinde icra ediş
Hareketi yetkince halleder
Hareketi eksiksiz yapar
Serbest okur
Yazar

*Bağımsız olarak;
Ölçer
Prova eder ve kopya ederek kullanır
Biçimlendirir, şekillendirir
Taslağını çizer
Çizer
Sürer
Elle hareket ettirir
Kullanır
Monte eder
Takar
Saplar, çakar
Kurar
İnşa eder
Söker, parçalara ayırır, böler
Tutar
Bağlar
Tutturur
İliştirir
Ekler
Tamir eder, onarır, düzeltir
Hazırlar
Düzenler
Değişik materyaller kullanarak süsler
Ayarlar
Çeker,
Öğütür, ovar, sürter (buğday, haşhaş vb.)
Döver (sarımsak vb.)
Biler (bıçak vb.)
Eler (Un)
Kariştirir
Çalıştırır, hareket ettirir, işletir
Yoğurur
Taşır
Kaldırır

Duruma Uydurma:

Kendi kendine yapar, becerir
Hareketi her defasında doğru olarak tekrarlar
Cesaretle hareketi uygular

Hareketi alışkanlıkla sürdürür
Uyumlu hareket eder (Hareket kompozisyonunu bozmaz)
Otomatik icra ediş
Taklitlerini oluşturur
Anında kopya eder
Hareketi güvenle hallediş
Hareketi kusursuz icra ediş, yanılmayış
Hareketi pratiğe döker
Hareketi süresinde icra ediş
Hareketi yetkince halleder
Hareketi eksiksiz yapar
Harekete rehberlik eder
Hareketi uyarlar, adapte eder
Hareketi değiştirir
Hareketi bir başka harekete dönüştürebilir
Hareketi yenileyerek icra eder
Hareketi kompoze eder
Hareketi otomatik olarak aktarır (unutmaz)
Hareketi gözden geçirir
Hareketi düzeltir
Serbest okur
Yazar

*Yeni bir duruma uydurarak;
Ölçer
Prova eder ve kopya ederek kullanır
Biçimlendirir, şekillendirir
Taslağını çizer
Çizer
Sürer
Elle hareket ettirir
Kullanır
Monte eder
Takar
Saplar, çakar
Kurur
İnşa eder
Söker, parçalara ayırır, böler
Tutar
Bağlar
Tutturur
İliştirir
Ekler
Tamir eder, onarır, düzeltir
Hazırlar
Düzenler
Değişik materyaller kullanarak süsler
Ayarlar
Çeker,
Öğütür, ovar, sürter (buğday, haşhaş vb.)
Döver (sarımsak vb.)
Biler (bıçak vb.)
Eler (Un)
Kariştirir

Çalıştırır, hareket ettirir, işletir
Yoğurur
Taşır
Kaldırır

Yaratma:

Hareketi bağımsız olarak halleder

Yeni hareketler üretir (Örneğin bazı patencilerin buz üzerinde kendi ismiyle anılan hareketleri vardır)

Yaratıcı hareket kompozisyonu oluşturur

Bilinen bir hareketi özgünce icra ediş

Yeni bir hareket yöntemi geliştirir (Bazı jimnastikçilerin hazırladıkları egzersiz programları vardır)

Hareketi oyunlaştırır

Hareketi diğer hareketlerle karşılaştırır ve yargılar

Kareografi yapar

Hareketi drama eder, canlandırır

Aranje eder

Ayarlar

Birleştirir

* Listedeki becerileri orijinal yapıp etmeyle beraber;

Orijinal tasarımlar çizer

Eleştirel okur

Orijinal yazı yazar

Beste yapar

Şiir gibi orijinal edebiyat ürünleri yazar

* Bu kısım mesleki ve teknik eğitim alanı için (ayrıca) düşünülmelidir. Görüldüğü gibi motor becerilerin, özellikle kullanma becerilerinin analizi olan bu liste diğer alanlara da uyarlanarak kullanılabilir.

